VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 73 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, kesäk. 27 p. — Thursday, June 27, 1968

Liberaaleille valtava vaalivoitto

NDP:n Tommy Douglas ja Douglas Fisher sekä konservatiivien presidentti hävisivät alueillaan

Tiistaina äänestämässä käyneet Canadan kansalaiset valitsivat parlamenttiin suuren liberaalien enemmistön. Tämä uusi liberaalien enemmistö tulee muodostamaan ensimmäisen enemmistöhallituksen sitten vuoden 1958.

Liberaalit menettivät kuusi edustajapaikkaa konservatiiveille Newfoundlandissa, joka oli tunnettu liberaalien "pesäke", mutta sotkivat konservatiivit jalkoihinsa Ontariossa ja tunkeutuivat Pohjois-Ontariossa NDP:n alueelle valloittaen liberaaleille Sudburyn, Nickel Beltin ja Timminsin vaalipiirit.

Pääministeri Pierre Trudeau voitti helposti omalla vaalialueellaan Mount Royalissa Montrealissa ja hänen sanotaan vetäneen mukanaan liberaalit voittoon Ontariossa.

Tunnetuimpien ehdokkaiden joukossa, jotka hävisivät vaalipiireissään, olivat NDP:n kansallinen johtaja Tommy Douglas Vancouverissa, NDP:n Douglas Fisher Torontossa ja konservatiivipuolueen kansallinen presidentti Dalton Camp Torontossa.

Konservatiivien johtaja Robert Stanfield tuli valituksi omalla alueellaan kotikaupungissaan Halifaxissa.

Asiantuntijat sanovat Trudeaumanian vaikuttaneen Pohjois-Ontariossa NDP:n ehdokkaiden häviöön. Sudburyn alueella viime vuoden täytevaaleissa valituksi tullut NDP:n Bud Germa menetti edustajapaikkansa liberaalien Jim Jeromelle ja Nickel Beltin Norman Fawcett hävisi liberaalien Gaetan Serrelle. Timminsin alueella NDP:n ehdokas ja parlamenttiveteraani Murdo Martin hävisi liberaali Jean Roylle.

Quebecissa liberaalit pääsivät myös hyviin tuloksiin, vaikka Creditiste-puolue saikin siellä enemmän jalansijaa.

Liberaalit saivat nyt 154 edustajapaikkaa parlamentissa, mikä tarkoittaa sitä, että heillä on 44 äänen enemmistö. Toiselle tilalle vaaliuurnilla selviytyi konservatiivipuolue, vaikkakin 26 paikkaa menettäneenä, 71:llä edustajapaikalla. Huolimatta NDP:n entisten edustajien menettämistä paikoista puolue piti kuitenkin kutinsa ja selviytyi 23 paikan edustajaksi verrattuna 21 paikkaan vuoden 1965 liittovaaleissa. Creditiste-puolue sai 15 edustajapaikkaa entisen yhdeksän tilalle ja itsenäisiä valittiin yksi.

Yleisesti voidaan todeta, että liberaalipuolue sai voittonsa konservatiivien kustannuksella Ontariosta, vaikka liberaalit menettivätkin aikaisemmin hallinnoensa Newfoundlandin maakunnan konservatiiveille.

Liberaalien voitto esiintyi suuremmin myöskin preeriamaakunnissa. Manitobasta liberaalit valloitti 5 paikkaa yhden entisen tilalle ja Albertasta he saivat neljä paikkaa sekä Saskatchewanista kaksi paikkaa.

British Columbiassa liberaalit saavuttivat tällä kertaa 15 voittoa ja edellisissä vaaleissa saivat vain 7 edustajaa tästä Tyynenmeren maakunnasta.

Konservatiivien monopoli hävitettiin myöskin Saskatchewanissa, sillä NDP otti tililleen kuusi maakunnan edustuspaikkaa ja jätti konservatiiveille ainoastaan viisi.

Quebecin liberaaliehdokkaat eivät myöskään onnistuneet odotusten mukaisesti, sillä liberaalit menettivät yhden edustajapaikan aikaisemmin hallitsemastaan 56, pudoten nyt 55:een.

Social Credit-puolue hävisi kokonaan näyttämöltä tiistaisessa vaalissa samoin kun se pyyhkäistiin sivuun vuoden 1958 liittovaaleissakin.

Pääministeri Pierre Trudeau menetti vaaleissa kuitenkin kaksi ministeriään, nimittäin metsätalousministeri Maurice Sauven ja salkuttoman ministerin Charles Graingerin.

Yhdellätoista vaalialueella on mahdollista, että edustus voi siirtyä toiselle puolueelle sen jälkeen kun armeijan äänestystulokset saadaan ensi lauantaina. Näihin alueisiin lukeutuu myöskin Burnaby-Seymour vaalipiiri, jossa NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas hävisi liberaalien Ray Perraultille 93 äänellä. Mr. Douglas odottaa armeijan äänestyksen lisäksi myöskin uutta äänten laskua eräillä vaalipiirin alueilla.

Pääministeri Trudeau sanoi myöhään tiistaiyönä, että hän tulee muuttamaan hallituksen kokoonpanoa parin viikon kuluessa.

Hallitus kokoontuu vaalien jälkeen ensimmäisen kerran ensi viikolla ja pääministeri sanoi ilmoittavansa hallituksessa tapahtuvista muutoksista viikkoa myöhemmin.

Trudeau nimitti neljä uutta salkuttoman ministeriä hallitukseen sen jälkeen kun hänet valittiin pääministeriksi ja entisille ministereille annettiin lisää vastuunalaisia tehtäviä.

Tiistaisten vaalien äänestäjämäärä oli kaikkein suurin mitä Canadassa on koskaan äänestänyt. Äänestykseen arvioidaan osallistuneen 8,295,200 kansalaista, mikä määrä edustaa noin 75% äänestyskelpoisista.

Vaalien tämänhetkinen lopputulos, 1965 tulokset suluissa:

Liberaalit 154 (131); konservatiivit 71 (97); NDP 23 (21); Creditiste 15 (9); itsenäiset 1 (1); itsenäis-konserv. 0 (1); Social Credit 0 (5) Yhteensä 264 (265)

Hotellit pyytäneet apua Robartsilta

Toronto. — Ontarion hotellien omistajat ja varsinkin pienempien sellaisten omistajat, ovat vedonneet Ontarion pääministeri John Robartsiin, että hän kävisi käsiksi olutlakon kysymyksiin ja sallisi hotellien omistajien tuottaa olutta muista Canadan maakunnista sekä USA:sta.

Londonilaisen 1,200 jäsenisen hotellinomistajayhdistyksen presidentti Eddie Escaf sanoi esittäneensä pyynnön Ontarion pääministerille sen jälkeen kun "parin tai kolmen" pienen hotellin omistajat olivat ottaneet häneen yhteyden, alettuaan pelätä konkurssia oluenmyynnin loppumisen vuoksi.

Escaf sanoi, että vuonna 1958 49 päivää kestäneen olutlakon jälkeen monet hotellin omistajat olivat "vaikeuksissa", mutta heidän ei silti tarvinnut tehdä konkurssia.

Mr. Escaf sanoi lisäksi, ettei hän usko Robartsin myöntävän oluen tuontilupaa hotelleille. Pienillä paikkakunnilla toimivat hotellit joutuvat luottamaan oluttuloihin 80—90 prosenttisesti. Hän sanoi kuitenkin toivovansa lopullista vastausta Robartsilta parin päivän kuluessa.

Lakkolaisten ja oluttehtailijain palkkaneuvottelut ovat edelleen umpikujassa.

Ulkomainen olut on myyty melkein loppuun maakunnan viinakaupoista, vaikka se maksaakin noin puolta enemmän kuin kotimainen olut.

RCMP:n poliisit odottaa tuomioita

Penticton, B. C. — Kaksi RCMP:n poliisia tunnusti syyllisyytensä varkauteen ja varastetun tavaran hallussapitämiseen täällä tiistaina pidetyssä oikeuskuulustelussa. Syytökset heitä vastaan nostettiin aikaisemmin tässä kuussa. Molempien tuomioiden langettaminen siirrettiin perjantaihin.

Konstaapeli Kenneth Vernon Shaw tunnusti syyllistyneensä viiteen $50 ylittäneeseen varkauteen ja kahteen varastetun tavaran hallussapitämissyytteeseen.

Konstaapeli Kenneth John Glass tunnusti syyllistyneensä myöskin viiteen $50 ylittäneeseen varkauteen.

Molemmat olivat RCMP:n Pentictonin osaston palveluksessa.

TYÖMINISTERI MUKAAN PALKKANEUVOTTELUIHIN

Terveysvirkailijat voivat vaatia "uusien kaatopaikkojen" sulkemisen rottien vuoksi

Toronto. — Toronton kaupungin terveysvirasto varoitti tiistai-iltana, että jätteiden ja roskien yleisiin puistoihin kerääminen voi olla "avoin kutsu" myöskin rotille ja voi johtaa näiden uusien "kaatopaikkojen" sulkemiseen.

Terveysvirasto on huolissaan lämpimän sään vuoksi ja pelkää, että tämä voi johtaa jätteiden haisemiseen, mikä taas voi vetää puoleensa rottia, pesukarhuja kärpäsiä ja muita hyönteisiä.

"Jos yleisessä puistossa olevat "kaatopaikat" saavat "vierailkseen" rottia ja muita eläimiä, niin ne täytyy silloin sulkea," sanoi tri A. R. Boyd.

Kaupungintalolla käydyissä keskusteluissa päästiin tulokseen, että yleisöä täytyy mahdollisesti pyytää olemaan poissa "kaatopaikoiksi" muutetuista puistoista.

Virkailijat olivat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että tämä pyyntö esitetään vasta viimeisenä toimenpiteenä.

Ruoka ja puhtausvirasto on nimennyt kiertävän terveystarkastajan, joka käy jokaisella "kaatopaikalla" kaksi kertaa päivässä ja kaduista huolehtiva virasto on tehnyt valmisteluja yksityisten kanssa "kaatopaikkojen" ruiskutuksesta hyönteisiä tappavilla aineilla.

"Jos me saamme pari tai kolme päivää oikein lämmintä säätä, niin me voimme joutua vaikeuksiin," sanoi eräs terveysvirkailija.

Kaupungin puistokomissioneri valitti, että "ihmiset kuljettavat roskia ja jätteitä sellaisiinkin puistoihin, joista ei aijottu tehdä "kaatopaikkaa, mutta me emme voi korjata jätteitä pois ja niiden täytyy jäädä paikoilleen."

MINISTERI MUKAAN NEUVOTTELUIHIN

Ontarion työministeri Dalton Bales liittyi Toronton puhtaanapitolaitoksen työläisten ja kaupungin edustajien lakkoneuvotteluihin myöhään tiistaina iltapäivällä, jolloin lakon eri kiistapuolet tapasivat toisensa ensimmäisen kerran parin viikon aikana.

Kaupungin neuvottelukomitean puheenjohtaja William Allan antoi ymmärtää, että kaupungilla ei ole mitään uutta tarjousta 3,600 lakkolaiselle, joiden lakko on nyt kestänyt viikon.

Kaupunki on tarjonnut työläisille 15 prosentin palkankorotusta kahden vuoden sopimusajalla ja työläiset vaativat 20 prosentin korotusta.

Lakko aiheutti kaatopaikkojen sulkeutumisen ja jätteiden keräyksen loppumisen. Suur-Torontoon kuuluvan viiden eri kunnan roskien keräys on jatkunut viime päiviin asti, mutta lakko vaikeuttaa kuitenkin eri kuntien roskien hävitystä, sillä kaupungin kaatopaikat ja polttimot ovat suljettuina. Eri kunnat kuljettivat roskiaan kaupungin roskien polttolaitoksille ja kaatopaikoille.

Sanoo tarkastajia epävakaviksi

Toronto. — International Laborers Union turvallisuusvirkailija Herbert Pike syytti alkuviikosta, että North Yorkin rakennustyömaiden turvallisuustarkastajat eivät hoida tointaan vakavissaan onnettomuuksien estämiseksi.

Yhteensä kuluneen 17 kuukauden aikana North Yorkin työmaaturvallisuustarkastajat ovat antaneet ainoastaan kaksi määräystä työmaiden sulkemisesta puutteellisen turvallisuuden noudattamisen suhteen. He eivät ole määränneet töitä pysähdytettäväksi huonon turvallisuuden vuoksi, eivätkä nostaneet yhtään syytöstä rakennustyömaiden turvallisuuslain perusteella, sanoi mr Pike.

Mr. Piken syytökset ovat päinvastaiset North Yorkin pormestarin James Servicen lausuntojen kanssa. Service sanoi, että North Yorkin turvallisuustarkastajat ovat tärkeä osa kunnan turvallisuusryhmässä.

10 vuoden tuomio tytön raiskauksesta

Toronto. — Simcoesta kotoisin oleva 28-vuotias Richard Wayne Martin tuomittiin täällä alkuviikosta erään 12-vuotiaan tytön raiskaamisesta 10:ksi vuodeksi kuritushuoneeseen.

Martin tunnusti toukokuun 13. päivänä syyllistyneensä häntä vastaan nostettuun raiskaussyytteeseen. Paikallisen mielialan vuoksi Martinin oikeuskuulustelu siirrettiin Simcoesta Torontoon sen jälkeen kun hänet oli pidätetty viime syyskuun 23. päivänä.

Langettaessaan tuomion tuomari W. A. Donohue sanoi, että oli onni Martinille, että tyttö jäi henkiin ja että hänellä on syytä epäillä Martinin jättäneen tytön kuolemaan puskikkoon.

"Syytetyn puolustuksena on se, että hänellä ei ole rikosluetteloa ja hänen aikaisemmin viettämänsä elämä oli siivoa", sanoi tumoari.

"On vaikeata käsittää miksi kukaan ihminen tekee niin raakamaisen rikoksen."

Martin tunnusti kiskoneensa tytön autoonsa tämän ollessa koulusta kotimatkalla. Tämän jälkeen hän kuljetti tytön metsäiselle alueelle ja löi häntä kasvoihin, jonka jälkeen hän raiskasi tytön, todisti maakuntapoliisi.

Tyttö oli tajuttomana kolme tuntia. Kun hän palasi tajuihinsa, niin hän konttasi tyhjillään olleeseen navettaan ja vietti siellä yön. Oikeudelle kerrottiin tytön palanneen asutuskeskukseen seuraavana päivänä shokkitilassa.

Neuvostoliittolaista laivaa ammuttu Argentiinassa

Mar Del Plata, Argentiina. — Argentiinalainen hävittäjäalus ampui neuvostoliittolaista kalastusalusta "Golfsrimiä" kun se ei ottanut huomioon varoituksia Argentiinan aluevesillä kalastamisesta, ilmoitettiin Argentiinan laivaston taholta alkuviikosta.

Kuolemansyyntutkimuksessa käytettiin "peitemenetelmiä", sanoo unio

Kolmen työläisen kuolemansyyntutkimuksissa estettiin union lakimiehen todistajien kuulusteleminen, sanoi union edustaja

Toronto. — Kaksi Laborers union virkailijaa syytti tiistaina, että kolmen surmansa saaneen rakennustyöläisen kuolemansyyntutkimuksessa "peitettiin" North Yorkin turvallisuustarkastuksen vajavaisuus.

"Miehet ovat kuolleet, mutta ei haluta, että me sekoittaisimme ampiaispesää," sanoi Gerry Gallagher, joka on union yksi johtajista. "tapaus kuvattiin niin kauniiksi kuolemansyyntutkimuksessa."

Kuolemansyyntutkimuksen ollessa käynnissä union turvallisuustarkastaja Norbert Pike huudahti eräässä kohtaa, "hyvää peittelyhommaa."

Kuolemansyyntutkijalautakunta totesi lausunnossaan, ettei mikään henkilö tai yhtiö ollut syytettävissä 59-vuotiaan Camillo Palumbon kuoleman yhteydessä kun hän murskautui kuoliaaksi kahden muun italialaisen siirtolaisen kanssa.

Santino d'Angelo, 63, ja Giovanni Catalonotto, 53, saivat surmansa samanaikaisesti Palumbon kanssa kun suuri betonimotti putosi heidän päälleen Englington ja Don Mills-katujen kulmauksessa sijaitsevalla työmaalla.

Kolme miestä oli valinnut varjoisan paikan eväitä syödäkseen tällä 21-kerroksisen asuntotalon rakennus työmaalla ja he murskautuivat kuoliaaksi kun betonimotti putosi heidän päälleen kuin "jättiläismäinen pähkinänsärkijä", sanoi eräs todistaja kuolemansyyntutkijalautakunnalle.

Mr. Gallegher syytti kuolemansyyntutkijatohtori H. A. Brownia union asianajajan Jay Watermanin vaientamisesta ja sanoi sen olevan "hämmästyttävän kylmäveristä häpeällisyyttä."

"Heti kun työläiset alkavat puhua, tukitaan heidän suunsa", sanoi irlantilais-canadalainen Gallagher.

Yleisen syyttäjän apulainen J. D. Webster kutsui läsnä olleet lakimiehet neuvottelupöydän ympärille, mutta kun Waterman alkoi esittää kysymyksiä, joita hänelle mahdollisesti oli annettu esitettäväksi union turvallisuustarkastajan mr. Piken toimesta, niin Webster esitti vastalauseen.

"Tämä ei ole mikään union ehdotusten lautakunta", sanoi Webster "Me koetamme saada selville miksi ja kuinka miehet kuolivat.'

Waterman protestoi ja sanoi, että hänellä on samat vaikuttimet kuin Websterilläkin, mutta hän haluaa päästä vähän syvemmälle totuuden suuntaan esittämillään kysymyksillä.

Webster sai apuvoimia North Yorkin asianajajalta, joka esitti vastalauseita kun Waterman kuulusteli erästä todistajaa.

Waterman esitti jälleen tämän johdosta vastalauseen, mutta kuolemansyyntutkija ratkaisi asian sanomalla: "Tästä lähtien haluaisin teidän esittävän kysymyksenne kirjoitettuna ja jos ne ovat asiaankuuluvia, niin ne tullaan esittämään. Oletteko ymmärtänyt"?

Waterman sanoi ymmärtävänsä.

Kun Waterman esitti turvallisuuslakia koskevia kysymyksiä niin Webster sanoi: "Esittäkää kysymyksenne kuolemansyyn suhteen eikä turvallisuussääntöjen."

Bonnin hätätilalaki allekirjoitettiin

Bonn. — Länsi-Saksan presidentti Heinrich Luebke allekirjoitti alkuviikolla uuden hätävoimalain. Vasemmistolaiset osoittivat mieltään viime kuussa ympäri maata kun laki hyväksyttiin Länsi-Saksan parlamentissa.

Laissa säädetään, että parlamentti voi kahden kolmasosan enemmistöllä julistaa hätätilan maassa tai sodan ja myöntää erikoiset toimintaoikeudet hallitukselle. Näihin toimintaoikeuksiin kuuluvat säännöstelyjen voimaan asettaminen, työläisten paikoillaan pidättäminen tai siirtäminen sekä oikeus hallituksen sotavoimien käyttöön järjestyneiden "kapinallisten" kokousten hajoittamiseen.

PELKO LISÄÄNTYY SAIGONIN ALUEELLA

Amerikkalaiset menetti 5 helikopteria ja 35 sotilasta sai surmansa näissä rikoissa

Saigon. — USA:n sotilastiedonantajan toimesta ilmoitettiin että tällä viikolla on tapahtunut viisi "helikopterionnettomuutta" Saigonin läheisyydessä, ja niissä on saanut surmansa 35 sotilasta. "Onnettomuuksien" sanotaan aiheutuneen lisääntyneistä varovaisuustoimenpiteistä, joihin on ryhdytty pelosta, että Kansallinen Vapautusrintama tekee uuden hyökkäyksen kaupunkia vastaan.

Kaikkein raskaimman menetyksen USA:n helikopterit kärsivät tiistaina kun kaksi helikopteria törmäsi yhteen huonon sään vallitessa ja kolmas putosi yhteentörmäyksessä tapahtuneen räjähdyksen johdosta. Kaikki 28 sotilasta, jotka olivat kolmessa helikopterissa, saivat surmansa.

Yhteentörmäys tapahtui kun helikopterit olivat siirtämässä joukkoja Saigonista 16 mailin päässä sijaitsevalle alueelle.

Yksi helikopteri ammuttiin alas kun se oli etsimässä sissejä 19 mailin päässä Saigonista. Molemmat mukana olleet sotilaat saivat surmansa.

Viides helikopteri putosi Nha Bejokeen yhdeksän mailin päässä Saigonista. Tämän helikopterin putoamisen sanottiin myös olleen "onnettomuuden."

Helikopterien liikehtiminen on lisääntynyt viime päivien aikana Saigonin alueella kun liittoutuneet kiristävät rengastaan kaupungin ympärillä sissien hyökkäyksen pelosta. Vakoiluverkostot ovat ilmoittaneet että sissit aikovat hyökätä Saigoniin ennen heinäkuun alkua.

Samanaikaisesti ovat valtavat B-52 pommikoneet pudottaneet pommeja kaupungin ympäristöön etsiskellessään sissien piilopaikkoja.

USA:n koneet suorittivat maanantaina 113 lentoa Pohjois-Vietnamin alueelle, yrittäen pudottaa pommilastinsa kylkuväylille ja varastoalueille.

USA:n laivasto menetti yhden koneen ja sen miehistön Pohjois-Vietnamiin suoritetuissa lennoissa. Tämän sanottiin olleen 859. lentokoneen, joka menetettiin Pohjois-Vietnamin yllä.

Oppilaat liikehtii edelleen Brasiliassa

Sao Paulo, Brasilia. — Useita satoja oppilaita marssi läpi Sao Paulon keskikaupungin alkuviikolla rikkoen ikkunoita ja polttaen yhden auton. Poliisit ja oppilaat kahakoivat myöskin Belo Horizonten kaupungissa.

Nämä yhteenotot seurasivat viime viikolla Rio de Janeirossa kolme päivää kestäneitä poliisien ja oppilaiden välisiä mellakoita. Oppilaat ovat vaatineet opetusjärjestelmän uudistamista ja enemmän opintorahoja sekä protestoineet sanoen, että USA yrittää kontrolloida Brasilian opetusmenetelmät avustusohjelmansa välityksellä.

Viinakauppojen lakko voi alkaa Quebecissa

Montreal. — Quebecin Liquor Boardin työläiset vaativat parempia palkkoja uuden työehtosopimuksen yhteydessä ja ovat valtuuttaneet unionsa johtokunnan määräämään lakon alkamispäivän parhaaksi katsomanaan ajankohtana.

Työläiset äänestivät Quebecin yhdessätoista kaupungissa lakon alkamisen puolesta äänin 938. Lakkoa vastusti 505 työläistä. Union jäsenet hyväksyivät samalla johtokunnan ehdotuksen, että työnantajan viimeinen tarjous hyljätään.

Pojat syytteeseen liiman haistelusta

Toronto. — Kahta 13-vuotiasta poikaa vastaan nostettiin syyte luvattomasta liiman haistelemisesta, jota poikien sanotaan harjoittaneen Norway-nimisen kansakoulun alueella viime maanantaina.

VIIME TIEDOT

New York. — Täällä tiedoitettiin, että huumausainepoliisit Atlannin valtameren molemmin puolin ovat tuhonneet kansainvälisen huumausainerenkaan ja saaneet saaliikseen $22.4 miljoonan arvosta heroiinia. Se oli piiloitettuna Ranskassa valmistetussa autossa, mikä oli "seilannut" Atlannin yli viisi kertaa. Viisi miestä pidätettiin eilen ja yksi myönsi, että liiga on salakuljettanut kolmen vuoden aikana 730 kiloa heroiinia USA:han.

Washington. — USA:n sanotaan painostaneen Jordaniaa vaatien sitä poistamaan arabialaisten sissien "pesäkkeet" maaperältään. Beiruitin johtavin sanomalehti kirjoitti eilen iltapäivällä, jotta USA on tiedoittanut Jordanin hallitukselle, että ellei pesäkkeitä hävitetä hyvin pian, niin Israel hyökkää Jordanin joen itäiselle rannalle.

Montreal. — Noin sata ranskankielisen CBC:n TV- ja radioverkoston uutistenkuuluttajaa, jotka poistuivat työmailtaan vaalipäivän iltana ovat edelleen lakossa. Kuuluttajat protestoivat sitä kun yksi kuuluttaja eroitettiin väliaikaisesti toimestaan. TV-verkoston kuuluttaja sanotaan eroitetun toimestaan sen vuoksi kun hänen äänessään sanotaan olleen poliisin vastaisen sävyn lukiessaan uutisia.

Toronto. — Ontario prokuraattori Arthur Wishart ilmoitti eilen, että kahden poliisituomarin, Frederick Bannon ja George Gardhousen edesottamuksista tullaan suorittamaan yleinen kuulustelu. Kaksi tuomaria pidätettiin virantoimituksesta viime viikolla sen jälkeen kun poliisit olivat suorittaneet kolme kuukautta kestäneet tutkimukset. Wishart sanoi lainlaatijakunnassa, että kuulustelut tulee suorittamaan Ontarion korkeimman oikeuden tuomari Campbell Grant.

JUHANNUSJUHLAT MELLAKOINNIKSI

91 joutui sairaalaan ja 290 vangittiin; separatistien sanotaan alkaneen mellakan

Montreal. — Pääministeri Pierre Trudeau joutui seuraamaan kuinka ainakin 135 henkilöä jouduttiin kuljettamaan sairaalaan maanantai-iltana kun ranskalaisten juhannusjuhlien vietto muuttui mellakaksi.

Poliisien antamien tietojen mukaan ainakin 290 ihmistä pidätettiin tämän mellakan johdosta, jonka sanotaan olleen separatistien aikaansaama.

Neljäkymmentäneljä poliisia ja 91 muuta henkilöä loukkaantui ja 12 poliisiautoa sai vaurioita sekä kolme poliisiautoa käännettin ylösalaisin. Kuusi poliisien hevosta loukkaantui ja yksi niistä kuoli myöhemmin.

Mellakointi alkoi ennen kuin pääministeri saapui tilaisuuteen, joka oli järjestetty Sherbrooke-kadulle sijaitsevan lainakirjaston edustalle.

Poliisit pyysivät avukseen ratsupoliiseja, jotka hyökkäsivät yleisöjoukkoon heiluttaen kolmen jalan mittaisia patukoitaan ja iskien kaikkia, jotka osuivat heidän tielleen.

Tapauksen johdosta pidätettyjen joukossa oli myös erään separatistien ryhmän johtaja Pierre Bourgault.

Montrealin RCMP:n poliisit ryhtyivät maanantaina erikoisiin varotoimenpiteisiin sen jälkeen kun pääministerin henkeä oli uhattu.

Noin 2,200 kaupungin poliisia osallistui paraatitien vartiointiin ja 50 poliisia piiritti lainakirjaston edustalla olleen puhujalavan.

Pääministeri Trudeau istui koko mellakoinnin ajan puhujalavalla ja väisti hänen suuntaansa heitetyn pullon. Jälkeenpäin hänen kerrottiin sanoneen, että "olin utelias ja halusin nähdä mitä oikein oli tapahtumassa".

MUULIKARAVAANI SAAPUI WASHINGTONIIN

Washington. — Köyhien ihmisten kampanjan muulikaravaani saapui Washingtoniin ensimmäisen kerran tiistaina. Tämä 132 ajoneuvoa käsittänyt muulikaravaani kulki laajalla alueella kaupungissa, mutta estettiin poliisien toimesta pääsemästä hallitusmäelle.

Rattaita veti aina kaksi kuluneissa valjaissa olevaa muulia. Niiden ajurit olivat halukkaita joutumaan vangituiksi ja seuraamaan johtajaansa siviilioikeustaistelija Rev. Ralph Abernathyä vankilaan. Karavaanin johtaja Willie Bolton kielsi seuraajiaan murtautumasta poliisiketjujen läpi, mutta lisäsi kuitenkin: "Älkää olko huolissanne linnaan pääsemisestänne. Minä takaan, että ennen kuin tämä viikko on lopussa, meitä tulee olemaan tuhatmäärin vankilassa."

Mr. Abernathy tuomittiin tiistaina 20 vuorokaudeksi vankeuteen kun hän ei kieltänyt syyllisyyttään laittomasta kokontumisesta hallitusalueella maanantaina. Abernathy sanoi, että hänen vangitsemisensa lopetti tällä hetkellä hänen yrityksensä "hankkia ruokaa nälkäisille ihmisille tässä rikkaimmassa ja kaikkein yltäkylläisimmässä yhteiskunnassa".

Noin 400 miestä käsittänyt joukko hajoitti samanaikaisesti "Ylösnousemuskaupungin" hökkeleitä, joista Köyhien ihmisten kampanjan jäsenistö ajettiin pois kyynelkaasun avulla.

Kaupungin virkailijat eivät uudistaneet yöllistä liikkumiskieltoa, joka oli voimassa maanantaina kun väkivaltaisuudet leimahtivat liekkiin neekereiden asuma-alueilla.

Mr. Abernathy oli yksi 282:sta, jotka vangittiin maanantai-iltana kun he yrittivät marssia rauhallisessa mielenosoituksessa hallitusrakennusten edustalle. Abernathylle tuomiota langettaessaan tuomari Harold Greene huomautti, että "te yritätte rehellisesti auttaa Amerikan köyhiä ihmisiä".

Korkein tuomio mikä olisi voitu langettaa Abernathylle häntä vastaan nostetun syytöksen perusteella, on 90 päivää vankeutta tai $250.00 sakkoa tai molemmat.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa	1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
		Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

HUOMIO! Vapaus ei ilmesty ensi tiistaina, heinäkuun 2 päivänä, koska maantaina vietetään Canadan 101. syntymäpäivää.

Hallitus on osavastuussa

St. Lawrencen meritien lakko näyttää kehittyvän kiistakysymykseksi, josta suuret päivälehdet ovat saaneet "vettä myllyynsä". Työnantajien taholta on ehdotettu kerta toisensa jälkeen, että Canadan tulisi perustaa teollisuusoikeus, joka voisi pakoittaa työläiset takaisin työhön mahdollisimman pienin ehdoin.

Nyt tämä teollisuusoikeuskysymys on jälleen herätetty henkiin St. Lawrencen meritien työläisten mentyä lakkoon parempien elinehtojen hankkimiseksi. Hallituksen taholta ei tällaista laitosta esitetty perustettavaksi ainakaan alkuvaiheessa, koska sellainen olisi voinut vaikuttaa suurestikin tiistain liittovaalien lopputulokseen.

Neljäkymmentä kuusi prosenttia meritien 1,250 sulkujen ja kanavien hoitajista työskenteli ennen lakon alkamista $2.77 tuntipalkalla. Kun otetaan kaikki lakossa olevat työläiset huomioon, niin heidän keskimääräisesi tuntipalkkansa saadaan $3.10. Jos haluamme vertailla näitä palkkoja muiden alojen palkkoihin, niin emme voi tulla mihinkään muuhun lopputulokseen kuin siihen, ettei nämä työläiset voi ainakaan olla ylipalkattuja.

Nyt ovat suuret päivälehdet ottaneet asenteen, että nämä parempien elinehtojen puolesta taistelevat työläiset ovat ainoat "syntipukit" tässä kiistakysymyksessä. Voimme tulla myöskin siihen johtopäätökseen, että vanha liberaalihallitus sai näistä päivälehdistä tukijan tässä lakkokysymyksessä.

Tämän lakon alkaminen osoitti omalla tavallaan vanhan hallituksen saamattomuutta maamme elintärkeissä kysymyksissä, sillä palkkakiista juuttui kiinni vaivaiseen kuuteen prosenttiin kaksivuotisen sopimuksen aikana. Hallitus tarjosi meritien työläisille 6—6 prosentin palkankorotusta kahden vuoden aikana ja työläiset pyysivät 18 prosentin palkankorotusta.

Koska St. Lawrencen meritie on yhteinen yritys USAn kanssa, niin Canadan hallitus on joutunut painostuksen alaiseksi myös USA:n taholta ja varsinkin suurten sisäjärvien alueella sijaitsevilta teollisuuslaitoksilta tulevan painostuksen kohteeksi.

Me liitymme niihin canadalaisiin, jotka pitävät tämän yhden Canadan tärkeimmän teollisuustuotantoväylän lakkotilanteen suurimpana osapuolena Canadan hallitusta, sillä ainoat menetykset Canadan taloudelle eivät ole ainoastaan sulkuporttimaksujen loppuminen. Tämä meriväylä on tuhansien muidenkin canadalaisten työläisten elämänlanka eri puolilla suurten sisäjärvien teollisuudessa, mikä joutuu kärsimään tämän lakon johdosta.

Meritien työläiset kuuluvat yhteen elintärkeään ryhmään Canadassa ja hallituksen tulisi myöntää työläisille asianmukainen palkankorotus, jotta Canadan taloudellinen elämä ei tulisi jatkamaan nyt osoittautuvaa alasmenoaan.

Vanhan hallituksen saamattomuuden tilille voidaan myöskin lukea kiistakysymykset uhkaavan rautatielakon ja postityöläisten lakon suhteen.

Me toivomme, että toissapäivänä valittu uusi Canadan parlamentti muodostaa sellaisen hallituksen, että se toimii tasavertaisesti työläisten etujen vaalimisessa.

Veroilla ei voiteta Vietnamissa

Mikään ei osoita sen paremmin Yhdysvaltojen velkaantumista kuin $10 miljardin verojenlisäys ja $6 miljardin hallituksen menojen vähennys ja vielä vaalivuotena.

Senaatti hyväksyi viime perjantaina nämä yllämainitut toimenpiteet vain yhden päivän kuluttua siitä kun ne oli hyväksytty kongressissa.

Verojen korotuksen ja menojen vähennyksen aikaansaaminen otti aikaa kymmenen kuukautta ja paljon kiistelyä, mutta tämä on vain osoituksena maassa vallitsevasta hätätilanteesta. Eräissä piireissä oli ennustettu, että mitä lähemmäksi marraskuun vaalit tulevat sitä vastahakoisemmin kongressi tulee hyväksymään epäsuosiossa olevan veronkorotuksen.

Mutta presidentti Johnsonin painostuksesta kongressi vihdoin hyväksyi verojenkorotuksen viime viikolla.

Tätä on yleisesti nimitetty 10 prosentin verojenkorotukseksi yhtiöille ja yksityisille (yksityisillä tarkoitetaan työläisiä). — tämä tarkoittaa, että jokaisesta dollarista otetaan 10 prosenttia enemmän veroa Vietnamin sodan maksamiseksi.

Tämän 10 prosentin veron ei pitäisi olla voimassa kuin vuoden 1969 kesäkuuhun, mutta harvat vain odottavat sen poistoa tällöin.

Nyt kuitenkin herää kysymys, että mitenkä yhtiöt ja ammattiyhdistykset tulevat sulattamaan tämän verojenkorotuksen. Aikovatko yhtiöt korottamaan tuotteidensa hintoja ja ammattiyhdistykset vaatimaan jäsenistöilleen palkankorotuksia korvataksen tämän kymmenprosenttisen veron?

Olemme rehelliseti sitä mieltä, että Amerikan kansa ei pysty enää kauankaan elämään nyt lisätyn verotaakan alla ja sen vuoksi olisi USAn heti lopetettava likainen hyökkäyssota Vietnamissa.

RANSKALAINEN YLIOPPILAS 1968

Myrskyisiin tapahtumiin Ranskassa osallistuivat aktiivisesti myös ylioppilaat. Minkälainen on ranskalainen ylioppilas mallia -68? Mitkä ongelmat kiinnostavat häntä? Minkälaisia julistuksia hän kantaa? Ja miten näihin vaatimuksiin vastaa Ranskan hallitus? Seuraavassa julkaisemme lyhennettynä Moskovan yliopiston vieraiden kielten 3. kurssin opiskelijan Alice Renoldin asiaa koskevan artikkelin.

Ketkä ranskalaiset nuoret saavat tilaisuuden opiskella korkeakouluissa? Tämä kysymys ei ole herännyt tänään eikä edes eilenkään.

Hallituksen voimattomuuden ratkaista korkeakoulutuksen ongelmia ovat tunnustaneet jopa vanhoillisimmatkin lehdet ja todenneet että koulutusjärjestelmässä vallitsee alimmasta ylimpään asteeseen epäjärjestys, että yliopisto, jonka tulee edustaa maan älyllistä voimaa rappeutuu silmiemme edessä.

Suurten finanssiyhtymien poliittinen painostus johtaa järjestelmälliseen koulutuksen rajoittamiseen ja voittojen turvaamiseen monopoliyhtymille. Tästä syystä koulutuksen tehtäväksi on tullut yhä selvemmin toimia välikappaleena, joka valmistaa henkilökuntaa eri monopolien tarpeiden mukaan.

Tämä tilanne riistää vapauden lahjakkuuden ja kiinnostuksen mukaiseen ammatinvalintaan ja sivuuttaa kansantalouden todelliset tarpeet. Oikeistopiirien koulupolitiikka on korostetun luokkakantainen. Määrätietoisesti vaikeutetaan työläisten, talonpoikien ja alimpien virkamiesperheiden lapsien pääsyä korkeakouluihin ja yliopistoihin.

Tätä asennetta kuvastaa mm. teknisen instituutin perustaminen korvaamaan yliopiston varattomille opiskelijoille. Siinä on oppikurssia lyhennetty, samoin opiskeluaikaa. Ulospäin kaikki näyttää säädylliseltä: ylioppilaiden määrä kasvaa, heidän keskuuteensa ilmestyy yhä enemmän työläisten, talonpoikien ja pikkuvirkamiesten lapsia. Mutta mikä on asian oikea laita? Suurin osa ylioppilaista ei saa riittävää koulutusta, nuorisoa ryöstetään henkisesti monopolien etujen mukaan ja tuloksena on, että Ranskassa on korkeimman pätevyyden saaneista asiantuntijoista suurta puutetta.

Ranskan kommunistinen puolue on jyrkästi vastustanut sitä, että korkeakoulu palvelisi vain suurpääoman etuja.

Tarkastelkaamme eräitä historiallisia ilmiöitä. Kommunististen aatteiden vaikutuksesta vuoden 1946 perustuslain johdannossa sanotaan: "Kansakunta takaa tasaveroiset mahdollisuudet lapsille ja nuorisolle valistukseen, ammattikoulutukseen ja kulttuuriin."

Kommunistit ovat aina vaatineet yhtenäistä kansa- ja keskikoulua, jossa oppikurssit olisivat yhtenäisiä ja jonka piiriin kuuluisivat kaikki alle 18-vuotiaat nuoret. Kommunistit ovat aina pyrkineet sellaiseen korkeakoulusysteemiin, joka takaisi myös varattomille tilaisuuden opiskeluun. Mutta sitä ei ole toteutettu: köyhä ylioppilas joutuu tekemään työtä elääkseen ja tämä tietenkin jarruttaa hänen opiskeluaan.

Kommunistit vastustavat vanhaa luentomenetelmää: "Istukaa ja kuunnelkaa hiljaa". He pitävät edullisempana ylioppilaiden aktiivista toimintaa. He ovat aina vaatineet korkeakouluille demokraattista hallintoa, johon kaikki ylioppilaat osallistuisivat. Korkeakouluissa määräysvalta ei saisi kuulua yhdelle henkilölle tai pienelle ryhmälle, ne on asetettava yhteiskunnallisten järjestöjen valvontaan ja hallinto on valittava äänestyksellä. Ainoana poliittisena puolueena kommunistinen puolue olisti vuonna 1967 yhteiskuntapiirien tutkittavaksi täydellisen ja yksityiskohtaisen laajaa mielenkiintoa herättäneen ohjelman koulutusjärjestelmän uusimisesta.

Kansalliskokouksen budjettikeskustelussa sivistysmäärärahoista kommunistiedustajat esittivät puolueensa rakentavat ehdotukset vastapainona hallituksen epädemokraattiselle suuntaukselle. He todistivat mm, että Ranskassa ei ole ylioppilaiden liikatuotantoa ja että opetusministeriön ehdotus lisäpääsytutkinnosta on eduksi vain niille, jotka haluavat supistaa ylioppilaiden määrää varattomien keskuudessa. Tilastojen mukaan korkeakouluihin pyrkivien ikä on alentunut, 18—20-vuotiaita ylioppilaita on suhteellisesti enemmän kuin ennen.

Ylioppilaat muodostavat huomattavan osan Ranskan nuorisosta, he kuvastavat sen toiveita ja pyrkimyksiä. Mutta ylioppilasnuorison luokkakokoomus on hyvin kirjava. Jos jätämme omaan arvoonsa julistukset, että korkeakoulutus on mahdollinen kaikille ranskalaisille nuorille, vaan käytämme hyväksemme tilastoa, niin luokkakokoomuksesta saa selvän kuvan. Ketkä pääsevät yliopistoon?

Ylioppilaat niistä perheistä, jotka muodostavat valtaosan kansasta, saavat 13.6% yliopistopaikoista, varakkaiden perheiden ja porvariston lapset saavat 86.4%. Epäsuhdetta mahdollisuuksista päästä yliopistoon lisäävät mahdollisuudet sijoittua elämään yliopiston päätyttyä. Ministeri Peyrefitte tunnustaa: On normaalia, että työläisperheen lapsi pyrkii opettajaksi keskikouluun. Normaalia on myös, että opettajan poika pyrkii yliopiston opettajaksi. Poikkeuksen muodostavat tapaukset, joissa työläisperheestä oleva pääsee yliopiston opettajaksi.

Minkälaista on korkeakoulussa opiskelu työläisperheen lapselle? Tästä eräs esimerkki:

"Isäni työskentelee postissa, äiti huolehtii kodista. Nuorempi sisareni käy keskikoulua. Jo kaksi vuotta sitten isäni olisi päässyt eläkkeelle mutta hän ei tee sitä, sillä perhe ei tule toimeen ilman hänen palkkaansa. Minä saan vain 1770 frangia vuodessa stipendinä. Se on niin pieni, ettei sillä tule toimeen." Vanhempia elättää toivo, että kun opiskelu päättyy niin poika jota he ovat suurin ponnistuksin auttaneet opiskelussa, saa paremmat mahdollisuudet elämässä. Mutta useimmiten tämä toivo jää toteutumatta. Ranskassa on tullut säännöksi, että vaatimattomasta sosiaalisesta ympäristöstä tulevan opiskelijan polku menestykseen on kovin jyrkkä. Mutta vanhempien korkea asema avaa lapsillekin lavean tien.

Tilanne Sorbonnen yliopistossa ja Quartier Latinin alueella kehittyy yhä huonompaan suuntaan. Vakavia ongelmia kohtasivat ylioppilaat vuoden 1929 kriisin aikoina. Silloin monet varakkaat perheet äkkiä köyhtyivät ja aikaisemmin huolettomasti eläneet ylioppilaat joutuivat hakemaan tukea toisiltaan. Oli perustettava halpoja ylioppilasruokaloita ja ratkaistava joka päivä eteen tulleita uusia ongelmia. Sodan jälkeen ongelmat ovat entisestään kärjistyneet. Korkeakoulun piiriin tuli yhä runsaammin ylioppilaita keskivarakkaista ja köyhistä piireistä. Olosuhteet ovat muuttaneet jyrkästi monien ylioppilasjärjestöjen luonteen, niiden kokoomus muuttui ja samalla niiden johtajien mielipiteet.

Quartier Latin, korkeakoulukortteli on myös muuttunut. Alueelta on purettu useita rakennuksia, mutta ei siksi, että tilalle rakennettaisiin halpoja ylioppilasasuntoloita, vaan sinne on ilmestynyt loistohuoneistoja, joiden myynti tuottaa miljoonia frangeja.

Nykyisin yhä useammat ylioppilaat ovat siirtyneet asumaan kaupungin lähiympäristöön. Ylioppilaat ovat tulleet levottomiksi: heidän vaansa eivät pysy nousevien elinkustannusten tasalla. Mutta pariisilaisen ylioppilaan -68 tekevät levottomaksi myös muut huolet. Tulevaisuus on hänen edessään hyvin synkkä. Eikä tämä koske vain Pariisia, myös muiden kaupunkien ylioppilaat näkevät tulevaisuuden yhtä synkkänä.

Maan nykyinen hallitus on jo kymmenen vuotta vakuutellut, että sen toiminta tähtää sosiaaliseen olojen parantamiseen. En puutu koko kuvaan, otan vain yksityiskohtia hallituksen osoittamasta "huolenpidosta" ylioppilaita kohtaan. Kymmenen vuoden aikana ylioppilasasuntoloiden vuokrat ovat kohonneet 75%. Asuntoloiden yhteispinta-ala on pysynyt ennallaan. Kymmenen vuoden aikana lasten määrä on kasvanut, mm. opiskelijaperheiden lasten luku. Mutta lastenseimien palkkamäärä ei ole kasvanut. Viime vuonna kaupunkiliikenteessä maksut ovat nousseet 12%, mutta stipendejä on korotettu vain 10%. Ja Ranskassa liikennemaksut ovat huomattava menoerä. Yhä selvemmäksi käy, että korkeakouluongelmien ratkaisu vaatii Ranskan koko yhteiskuntaelämän demokratisoimista.

Hallituksen kannan korkeakouluihin ilmaisi äskettäin avomielisesti dekaani Zamanski: "Meillä on liian paljon ylioppilaita. On ryhdyttävä päättäviin toimenpiteisiin heidän määränsä supistamiseksi." Ylioppilaiden, professorien ja eri kansalaispiirien suuttumus pakotti avomielistä dekaania korjaamaan puheitaan: hän tarkoitti, että on liian paljon "lahjattomia" ja "kevytmielisiä" ylioppilaita.

Tarkastelkaamme tosiasioita. Lukuvuonna 1966—67 Neuvostoliitossa oli 10,000 asukasta kohti 178 ylioppilasta, joitakin vuosia aikaisemmin, lukuvuonna 1963—64 Ranskassa oli samaa asukasmäärää kohti vain 71 ylioppilasta. Ranskan tulevaisuuden kannalta katsoen emme voi sanoa, että ylioppilaita olisi liian paljon.

Jopa dekaani Zamanski myönsi, että opettajia on liian vähän, mikä vaikuttaa opiskelun tasoon. Tämä osoittaa, että "lahjattomien ylioppilaiden määrä on kyseenalainen, mää ritelmä on hyvin subjektiivinen eikä vastaa realiteetteja. Totuus on siinä, että hallitus on vähentänyt niin suuresti korkeakoulujen määrärahoja, että vaikka opettajapuute on suuri, niin lukuvuonna 1967—68 opettajat ja jopa professorit ovat ilman työtä.

Jos korkeakoulujen ongelmia ei voida Ranskassa ratkaista ilman poliittista taistelua herää kysymys, onko ylioppilas tässä taistelussa sivustakatsoja vai osallistuja? Vastaus on jo saatu, siitä on esimerkkejä jo viime marraskuulta jolloin järjestetyssä mielenosoituksessa kommunistinen nuorisoliike oli vetävänä voimana, sekä viime päivien ylioppilasmielenosoituksissa yhdessä työläisten kanssa.

Ei pidä kuvitella ylioppilaiden pitävän itseään minään erillisenä sosiaalisena ryhmänä. Kulkeako työläisten mukana? Emmekö ole vapauttajien eturintamassa? kysyvät monet ylioppilaat. On tosiasia että eturintaman muodostaa Ranskan työväenluokka. Sen ohjelma erityisesti kulttuuriohjelma, kiinnostaa läheisesti ylioppilaita.

Mitä kipeämmin edistykselliset ylioppilaat törmäävät Ranskassa realiteetteihin, sitä nopeammin muovautuu heidän poliittinen kantansa. Ylioppilailla on valittavana joko monopolien politiikka tai astuminen taistelijoiden riveihin kansan rinnalle. — (APN).

SYNTYMÄPÄIVIÄ

PAAVO VAURIO, Toronto, Ont. täyttää perjantaina kesäkuun 28. päivänä 74-vuotta.

EINO HARJU, R. R. 2. St. Ann Ont. täyttää maanantaina heinäkuun 1. päivänä 65-vuotta.

HULDA SAARI, Port Arthur, Ont, täyttää tiistaina heinäkuun 2. päivänä 73-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja ystävien onnentoivotuksiin.

KIRJEITÄ

SOTAA VASTAAN

Raamatussa kerrotaan kuinka Jumala käski tappamaan kokonaisia kansakuntia, miehet, naiset ja lapsetkin mukaanlukien, sekä ryöstämään heidän omaisuutensa. Ja kun he noudattivat noita käskyjä, siunasi Jumala heidät kolmanteen sukupolveen saakka. Sanotaanhan Johansonillekin olevan jo miljoonia, joka on ryöstöä, sillä kukaan ei voi saada miljoonia omalla työllään. Muita paheita ei hänellä kai ole, kuten oli noilla Jumalan voitelemilla kuninkailla Davidilla ja Salomonilla.

Kuitenkin sanotaan amerikkalaisilla sotilailla olevan ilotalot Japanissa ja Vietnamissa, missä alastomat tytöt tanssivat sotilaiden iloksi, että heille ei tulisi pahaa mieltä ihmisten murhaamisesta.

Tuo Amerikan käymä sota Vietnamissa on rikos ihmisten kehitystä kohtaan, mutta uskonnon taholta uskotaan kaiken tapahtuvan Jumalan määräyksestä. Ja eikőhän Amerikan armeijan mukana papitkin rukoile armeijalleen voittoa.

Ne, jotka elävät, saavat nähdä seuraukset mitkä ovat tulevan sukupolven edessä, tuon sodan jälkeen, jonka me ihmisinä tiedämme suureksi rikokseksi.

L. S.

SUOMEN UUTISIA

Lähettäjä: Suomi-Seura r.y.

Tuhat kansakoulua jää autioksi syyslukukaudella

Yli tuhat kansakoulua on maassamme ensi syksynä ilman oppilaita, kerrotaan kouluhallituksesta. Viime vuoden päättyessä tyhjiä kouluja oli suunnilleen 900 ja tänä keväänä tyhjeni lisäksi 106 kansakoulua.

Eniten kouluja tyhjenee Etelä-Suomessa. Pohjoisessa oppilaita on toistaiseksi paljon, joskin muutamia kouluja on siellä myös lopetettu. Joissakin kunnissa on jopa ongelmana, mihin sijoittaa kaikki oppilaat.

Toimintansa lopettaneista kansakouluista noin 250:lle on löytynyt muuta käyttöä. Satakaksikymmentä koulua on maksanut takaisin valtion avun ja tällaiset koulut on luultavasti myyty.

Entisissä kansakouluissa on mm. pienteollisuusyrityksiä. Kunnat ovat säilyttäneet omiin tarkoituksiinsa 120—130 koulua. Näissä on pidetty kotiteollisuuskursseja työttömille. Myös harrastustoimintaan näitä on käytetty. Useimmat entisistä kouluista ovat kuitenkin pienissä kylissä, joissa harrastajia ei yksinkertaisesti ole. (HS)

Suomalaiselle armahdus Neuvostoliitossa

Kymmenen kuukautta ja yhden päivän neuvostoliittolaisessa vankilassa viettänyt matkanjohtaja Pekka Toivola, 63, vapautettiin 14. kesäkuuta Neuvostoliiton korkeimman oikeuden päätöksellä. Hänet kuljetettiin samana päivänä rajalle ja luovutettiin Suomen rajavartioston edustajille. Toivola tuomittiin toukokuun 24. päivänä vakoilun valmistamisesta kolmeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi "ankaran kurin työojennusleirille".

Epävirallisella vierailulla Neuvostoliitossa oleva presidentti Urho Kekkonen oli 13. kesäkuuta korkeimman neuvostojohdon kanssa käymissään keskusteluissa ottanut esille Toivolan tapauksen. Toivolan armahtamisesta ilmoitti neuvostojohto Kekkoselle seuraavana päivänä lounastilaisuudessa. (HS)

Maakaasun osuus Suomen energiasta ehkä 15 prosenttia

Neuvostoliittolaisella luonnonkaasulla voitaisiin peittää noin 15 prosenttia Suomen energiantarpeesta olettaen että kaasun hinnasta päästään sopimukseen, sanoi ulkoministeri Ahti Karjalainen suomalais-neuvostoliittolaisen kaupallisen yhteistyökomission pöytäkirjojen allekirjoitustilaisuuden jälkeen 14. kesäkuuta.

Karjalaisen mukaan tämä merkitsisi noin 2—3 miljardin kuutiometrin suuruisen luonnonkaasumäärän tuontia vuosittain, mihin ilmeisesti voitaisiin kulutuksen puolesta päästä joskus vuoden 1975 paikkeilla tai sen jälkeen. (HS)

100,000 taloutta ilman sähköä

Noin 4.000 taloutta tulee kuluvan vuoden aikana sähköistettäväksi, kerrotaan kauppa- ja teollisuusministeriön voimatalousosastolta. Sähkön piiriin tulevien talouksien lukumäärä tulee nyt huomattavasti suu-

(Jatkuu sivulla 4)

Tukholman rauhankonferenssista

Juuri tällä hetkellä on Vietnamin pommittamisen lopettaminen ratkaisevin kysymys Pariisin neuvotteluissa ja koko Vietnamin rauhan asiassa. Kansainvälinen yhteiskomitea (The International Liaison Committee) laati Tukholman konferenssissa muutama viikko sitten pyynnön Vietnamin pommituksen lopettamiseksi, täten auttaakseen keskusteluja Pohjois-Vietnamin ja USA:n välillä, ja sovittelu mahdollisuuksista Vietnamin kysymyksessä v. 1954 laaditun Geneven sopimuksen pohjalta.

Tämän pyynnön piti allekirjoittaa kaikkien maiden järjestöt. Pyynnön ovat tähän mennessä allekirjoittaneet järjestöt, jotka edustavat miljoonia ja miljoonia ihmisiä ympäri maailman. Merkillepantava saavutus tässä kampanjassa on yhteiskomitean puhemiehen Bertil Svahnstromin sähke presidentti Johnsonille ja suurlähettiläs Averell Harrimanille. Sähkeessä sanottiin seuraavasti:

"Valtava maailman mielipide vaatii Vietnamin pommittamisen lopettamista. Tukholman konferenssi hiljattain aloitti kansainvälisen kampanjan pyytäen Vietnamin pommittamisen lopettamista. Me olemme jo saaneet yli 600 nimikirjoitusta järjestöiltä, 40:stä maasta, ja lisäksi 11:sta kansainvälisiltä haara-järjestöiltä ympäri maailmaa. Suuri määrä arvossa pidettyjä henkilöitä myöskin allekirjoitti pyynnön, heidän joukossaan 100 suomalaista ja 70 ruotsalaista hallitusmiestä. Lisää allekirjoituksia saapuu joka päivä tuoden täten ilmi sen nopeasti kasvavan voimakkaan asenteen maailmassa: lopettaa sota Vietnamissa. USA:n hallitus on tällä hetkellä vakavassa vastuussa koko maailmalle. Ainoa ymmärrettävä vastaus on pikainen pommituksen lopettaminen, että neuvottelut Vietnamin kysymyksestä voisivat tyydyttävästi edistyä.

Useissa maissa on myötätunto tähän pyyntöön ollut suurenmoinen, joista mainittakoon Suomi, Belgia, Englanti ja Ruotsi.

Toisia maita missä tämä pyyntö on myöskin saanut hyvän vastaanoton on Canada, Kypros, Tshekkoslovakia, Tanska ja Neuvostoliitto.

FNL:lla on oikeus P-Vietnamin apuun

Moskova. — Etelä-Vietnamin kansalla on täysi oikeus saada taistelulleen kaikkea apua Pohjois-Vietnamin puolella asuvilta maanmiehiltään, sillä Vietnam on yksi, samoin kuin Vietnamin kansakin. Tätä korosti Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman FNL:n pysyvän edustuston päällikkö Dang Quang Minh viime viikolla Moskovassa esitellessään lehdistölle vapautusrintaman tuoreinta lausuntoa.

Etelä-Vietnamin kansa ja kansallinen vapautusrintama tukevat täysin Pohjois-Vietnamin edustajien Pariisin neuvotteluissa esittämää kantaa, sanoi Dang Quang Minh ja huomautti, että se vastaa koko Vietnamin kansan etuja.

USA:lla ei ole oikeutta vaatia Pohjois-Vietnamilta mitään ehtoja, totesi hän ja tähdensi, että USA:n on lopetettava pommitukset ja muut sotatoimet Pohjois-Vietnamia vastaan.

Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman edustaja esitti samalla kaikille valtioille ja järjestöille toivomuksen, että nämä vieläkin toimittaisivat tukea Etelä-Vietnamin kansan vapaustaistelulle, johon sillä on täysin oikeus.

PÄIVÄN PAKINA

NUORTEN LIIKEHTIMISESTÄ

Patukoita, ratsupiiskoja, vesitykkejä, panssariautoja, piikkilankaesteitä ja kyynelkaasua käytetään poliisien toimesta rauhallisia mielenosoittajia vastaan ympäri "vapaata maailmaa".

Näitä yllämainituita "hyvyyksiä" ovat saaneet maistaa varsinkin ylioppilaat melkein kaikissa Euroopan maiden pääkaupungeissa ja ympäri Etelä-Amerikkaa.

Kun Amerikan nälkäiset ja puutteessa elävät neekerit, meksikkolaiset, intiaanit ja valkoihoiset järjestävät suuren "nälkämarssin" Washingtoniin niin heille tarjottiin ruuan, asuntojen ja toimeentulon asemesta melkein kaikkia yllämainittuja "hyvyyksiä".

Viime viikolla tiedoitettiin Rio De Janeirosta, Brasiliasta, etté viisi sai surmansa kun oppilaat ja poliisit ottelivat kuumissa katumellakoissa. Miksi nämä oppilaat ovat ympäri "vapaata maailmaa" niin kovin pahoissa väleissä poliisien kanssa?

Vastaus lepää varsinkin Rion tapauksessa siinä, että oppilaat vastustivat mielenosoituksellaan ehdotusta, jotta yliopistot muutettaisiin yksityisten rahamiesten laitoksiksi ja opintorahojen pidättämistä.

Mellakoiden sanottiin alkaneen vasta sen jälkeen kun poliisi oli kieltänyt oppilaiden lähetystön opetusministerin puheillepääsyn. Miksi poliisin piti esittää kielto? Miksei ministeri itse voinut esittää sitä, niin silloin olisi mahdollisesti voitu säästää viiden ihmisen elämä ja 150 haavoittuminen sekä 1,000 vangituksi tulleen ylöspito yhteiskunnan kustannuksella maan vankiloissa.

Voimme melkoisella varmuudella sanoa, että paljon näistä oppilaiden mielenosoituksista olisi oppimista "vapaan maailman" vanhojen puolueiden johtajapampuille, jos he vain viitsivät kallistaa korvansa, sille mitä näillä oppilailla olisi sanomista satoja vuosia vanhojen opetusmenetelmien suhteen.

Opetusmenetelmien vanhoillisuuskaan ei tietenkään kismitä oppilaita siinä määrin kuin kapitalistimaiden syrjintään perustuva oppimahdollisuuksien jakaminen.

Oppilaat eivät myöskään aina osoita mieltään oppilaitoksien takaperoisuuden vuoksi. Olemme saaneet huomioida, että ylioppilaat ympäri maailmaa ovat vastustaneet myöskin USA:n Vietnamissa harjoittamaa raakaa ja veristä hyökkäyssotaa.

Tästä oli hyvä esimerkki Saksassa. Oppilaat olivat tyytymättömiä Länsi-Saksan hallituksen ohjelmaan, jolla se tukee Amerikan Vietnamin ohjelmaa. Kymmeniätuhansia oppilaita osoitti mieltään tätä ohjelmaa vastaan ja lopputulos oli, että uusnatsismi nostatti päätään kuin jalopeura ja laadittiin vallan uusi laki, jonka perusteella tällaiset mielenosoitukset voidaan tukahduttaa, vaikka armeijan voimalla, kunhan vaan ensin julistetaan jonkinlainen hätätila.

Meidän täytyy kuitenkin surulla todeta, että olisi erittäin epäedullista, suurille monopolisteille, jos he sallivat reformien täytäntöönpanon täydessä mittakaavassa yliopistoissa ja niin ollen antaisivat kansalaisille tasa-arvoiset opintomahdollisuudet.

Tällä tarkoitamme sitä, että tietämätöntä ihmistä on kaikkein helpoin kuljettaa ohjausnuorassa mihin ikänä haluaa. Jos sallitte voimme paremmin tarkistaa kantamme seuraavalla vertauksella. "Kun kotonani tuotiin mullikoita ulos navetasta keväisin, niin niiden päähän pantiin säkki etteivät ne nähneet minkälainen oli uusi maailma, jos tätä ei olisi tehty ne olisivat voineet ilosta temmata itsensä irti talutusnuorasta.

Herrat tietenkin pelkäävät, että työläiset saavat liiaksi oppia jos heille annetaan tasa-arvoiset oppimahdollisuudet ja voivat niin ollen riistäytyä irti heidän talutusnuorastaan sekä määritellä oman päämääränsä paremman elämän takaamiseksi kaikille maailman ihmisille.

Siis näyttää edelleenkin, että herrat ovat laskeneet, jotta tulee halvemmaksi kun annetaan mielenosoittajille patukkaa, ratsupiiskaa, vesitykkiä, panssariautoa, piikkilankaestettä ja kyynelkaasua parempien oppimahdollisuuksien ja elämän sijasta. — MJM.

Suuri kalustetilaus taas NL:sta Suomelle

Moskova. — Moskovassa on tehty SOTKA OY:n ja Yleisliittolaisen Vienti- ja Tuontiyhtymä EXPORT-LES'n välillä sopimus kahden hotellin täydellisestä sisustamisesta suomalaisin kalustein.

Toimitus käsittää hotellihuoneiden kalusteiden lisäksi ravintoloiden, kahviloiden ja baarien kalusteet, komerot, alaslasketut katot ja hotelliaulojen kalusteet.

Toinen hotelleista sijaitsee Sotsissa, Mustan meren rannan kylpyläkaupungissa, josta on tullut suosittu turistikeskus. Toista hotellia rakennetaan parhaillaan itämaiseen kauniiseen Samarkandiin joka sijaitsee Nzbekistanin valtiossa. Samarkandin kaupunki viettää ensi vuonna 2,500-vuotisjuhliaan.

Sopimukseen kuuluvat hotellit sisältävät yhteensä n. 750 vuodesijaa. Toimitusten yhteinen arvo nousee noin 1.5 miljoonaan markkaan.

Kauneimmat
MUISTOJEN LILJAT
HENRY RÖNTYN
ja
WILLIAM NIEMEN
muistolle
Hulda ja Theodor Repo

MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme
HEIKKI RÖNTYN
muistolle
HILMA ja MATTI RASMUS
Scarborough Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme
HEIKKI RÖNTYN
Muistolle
LEMPI JA A. SALMINEN
Toronto Ontario

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
HEIKKI RÖNTYN
Muistolle
SENJA JARVIS
EDITH JA WM. JOKELA
Toronto Ontario

KAUNEIMMAT
MUISTOJEN
KUKAT
edesmenneen toverimme
Heikki Röntyn
MUISTOLLE
Arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen,
Saga ja Eino Wm. Salo
Sylvia ja Lauri Kataja
Kerttu Laakso
Kerttu ja Otto Hautala
Aino ja Eric Männistö
Aino ja Antti Seppälä
Greta ja Eino Hakala
Martha ja Frank Laakso
TORONTO ONTARIO

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Kaksoiskaupungin vastaanottotilaisuudessa Fort Williamin kaupungintalon juhlasalissa viime perjantaina Mrs. M. Murray kertoi näkemyksiään ja havaintojaan kahden viikon vierailun aikana Vietnamin Demokraattisessa Tasavallassa. Hän selitti: "Yhdysvaltain hyökkäyssota on pakoittanut kansan taistelemaan ja samalla rakentamaan talouttaan ennenkäsittämättömän vaikeissa oloissa. Ja täten Vietnamin kansan taistelujoukot ovat vapaustaistelun urhoja." He luottavat kansainvälisen painostuksen kehittymiseen, joka vielä palauttaa v. 1954 sopimussuhteet elämän järjestämiseksi yli Vietnamin, totesi hän.

"Pommituksen aiheuttama hävitys oli nähtävissä kaikkialla missä vain liikuimme. Kaikkialla oli raunioita, tuhon jälkiä. Kouluja, sairaaloita, kirkkoja, tehtaita ja koteja oli raunioina", kertoi hän, ja sitten totesi: "Nähtyään siellä hävityksen, ei kukaan voi uskoa, että Yhdysvaltain pommitus olisi kohdistunut sotilaallisesti tärkeisiin paikkoihin. Imperialistinen sotaohjelma on "tappaa kaikki", "polttaa kaikki" ja "hävittää kaikki".

Hän kertoi vierailleensa maanalaisissa tehtaissa, asuntopaikoissa, sairaaloissa näki mm. kuolettavien aikapommien raatelemia pelastustyöläisiä.

Mutta hän totesi, että huolimatta Yhdysvaltain pommituksen aiheuttamasta joukkomurhaamisesta ja omaisuuksien sekä laitoksien tuhoamisesta, on kuitenkin kyetty maan elämä järjestämään. Tehtaat ovat käynnissä, vaikkakin tuotantotoiminta on jouduttu hajoittamaan laajalle alueelle ja eristämään.

"Yliopistoissa vuoristossa suoritti tutkimuksiaan 73,000 oppilasta. Siellä toimi teattereita ja muita kulttuurilaitoksia', samoin kuin muuallakin, selitti hän.

Vastauksena kysymykseen miten ilmenee pres. Johnsonin "rajoitettu pommitus", mrs. Murray selitti, että se on keskitetty nykyisin 17 ja 19 leveysasteen välille, mutta tämä alue on joutunut ankaran pommituksen kohteeksi, sillä pommitusta on sen jälkeen kaiken aikaa lisätty.

Vastaten kysymykseen mitä on odotettavissa Pariisin neuvotteluista, hän totesi, että Pariisin neuvotteluissa ei ole tinkimistä vietnamilaisten vaatimuksiin nähden. Ne täytyy saada ratkaisuun, ennen kuin tulevaisuudesta päästään keskustelemaan. Ja siksi on Yhdysvaltain painostus välttämätön meidän hallituksemme kautta. Samoin täytyy lopettaa sotatarpeiden lähetys Canadasta Yhdysvaltoihin, sekä lopettaa Canadan osallisuus Vietnamissa tapahtuvaan murhaamiseen ja tuhoamiseen.

Kokous hyväksyi nämä vaatimukset päätöslauseessa, joka lähetettiin pääministeri Trudeaulle.

Mrs. Murray meni Canadasta kansainväliseen naisten konferenssiin Canadan Demokraattisen naistenkongressin edustajana yhdessä Voice of Women järjestön edustajain kanssa. Sieltä kutsuttiin edustajisto vierailemaan Vietnamissa, johon mrs. Murray osallistui. — ATH.

Urheilua

Földi ja Vahonin veivät EM-kultaa

Leningrad, — Melko vaatimattoman tulostason vallitessa alkoivat painonnoston EM-kisat viime viikolla Leningradissa. Ensimmäisenä kilpailupäivänä olivat lavalla sarjan alle 56 kg. miehet. Unkarin Imre Földi vei EM:n 350 kg:n yhteistuloksella. Punnerruksen kullan vei Unkarin kokenut Imre Földi 112,5 kg:n tuloksella. Lajin yllätysmies oli hopeaa nostanut Romanian Zoro Fiat, 107,5. Puolan Walter Szoltysek vei viisi kiloa heikommalla tuloksella pronssin. Muita tuloksia, 56 kg:n sarjan punnerrus.

Tempauksessa Vahonin sai ylös 107.5 kg. Robert Nagy vei hopean viisi kiloa heikommalla tuloksella ja Szoltysek sai pronssimitalin samalla tuloksella.

Hara ui Suomen ennätyksen

Helsinki. — Marjatta Hara ui uuden Suomen ennätyksen 9.59.3 naisten 800 metrillä Helsingissä järjestetyissä perinteisissä uinneissa. Tulos alittaa 5,7 sekunnilla Suomen uimaliiton asettamaa olympiakisojen tulosrajaa.

Nuori Nina Petäjä ui toiselle tilalle ajalla 10.24,4.

Lajin entinen Suomen ennätys 10.24.4 oli Eva Siggin nimissä viime vuodelta.

Tampereen Toivo Hankonen ui miesten 100 metrin perhosuinnissa ajan 1.01,9, mikä on 0,4 sekuntia heikompi kuin voimassa oleva Suomen ennätys.

Naisten 100 metrin perhosuinnin voitti Marju Tilly ajalla 1.13,3

SVUL:lle enemmän avustusta kuin TUL:lle

Helsinki. — Opetusministeriö myönsi viime viikolla urheilu- ja liikuntakasvatusjärjestölle toiminta-avustuksina yhteensä 6,290,600 markkaa.

Suurimmat summat jaettiin urheilun keskusjärjestöille. SVUL sai 2,7 milj. markkaa ja TUL 1,4 milj. markkaa. Suomen Palloliitto sai 371,000 markkaa ja TUK sekä CIF kumpikin 330,000 markkaa. myönnettiin myös Suomen Kunto-urheiluliitolla (120,000 mk), Suomen Ladulle (200,000 mk) ja Suomen Akateemiselle Urheiluliitolle (130,000 mk).

Toronton osaston kuukausikokous

Toronto. — Canadan Suomalaisen Järjestön Toronton osaston heinäkuun kuukausikokous pidetään maanantaina heinäkuun 8. päivänä, alkaen kello 8. illalla. Kokous siirrettiin yhdellä viikolla, koska kuukauden ensimmäinen maanantai on juhlapäivä.

H. T.

Mrs. Murray puhuu Don haalilla

Toronto. — Canadan Naisten Liiton edustaja mrs. Mickey Murray, Port Arthurista tulee kertomaan kokemuksiaan matkaltaan Pohjois-Vietnamista, Don haalilla torstaina, heinäkuun 11 pnä kello 8 illalla. Tilaisuuden järjestää Toimen naiset ja toivommekin, että kaikki saavutte kuulemaan hyvin mielenkiintoista esitystä. Mickeyllä on myöskin elokuva matkaltaan ja toivomme, että voimme näyttää sen.

Mrs. Murray Canadan Naisten Liitosta ja mrs. McPherson Voice of Women-järjestöstä olivat ensimmäiset canadalaiset naiset jotka saivat kutsun Vietnamin naistenliitolta vierailla siellä ja heillä on ollut monia kokemuksia matkallaan. Kuulemme asioita, joita emme ole lukeneet sanomalehdissä. On todella ihmeteltävää, kaikesta sodasta ja hävityksestä huolimatta, mitä Vietnamin kansa on saanut aikaan ja kuinka siellä on edistys mennyt eteenpäin.

Kaikesta tästä saamme kuulla Don haalilla heinäkuun 11 pnä. — H. T.

Los Angeles. — Losangelesilainen asianajaja Russel E. Parsons ilmoitti viime viikolla aikovansa ryhtyä Sirhan Bishara Sirhanin puolustusasianajajaksi. Sirhania syytetään senaattori Robert Kennedyn murhasta.

Parsons kertoi, ettei hän saa palkkiota tehtävästään. Hän on aikaisemmin toiminut mm. tunnetun gangsterin Mickey Cohenin puolustajana.

Sault Ste. Marien kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Pitääpä pistää vähän kuulumisia täältä meidänkin nurkalta, josta ei ole näkynyt mitään pitkiin aikoihin. Vaikka olen odottanut että joku muukin kirjoittaisi jotain, mutta kun ei ole kuulunut niin päätin katkaista hiljaisuuden.

Niin, kuuluuhan sitä yhtä ja toista, ainakin näin vaalien aikaan. Kyllä sitä silloin on meikäläinenkin "Dear Friend", mutta odotappas vaalien jälkeen, sitten ollaan taas vaan paljas "Jani".

Muuten ei meillä täällä Soon nurkalla ole kesän aikaan juuri minkäänlaista toimintaa, sillä suurin osa ihmisistä on painunut kesäpaikoilleen ja toiset viettävät vain hiljaista elämää omiin nimiinsä kotonaan. Nyt kun meillä ei enää ole tuota yhteistä kesänviettopaikkaa, kun se keväällä jouduttiin myymään pois, se kun osoittautui pienelle ryhmälle tarpeettomaksi ylläpitää.

Kun seuraa tätä menoa ja touhua, niin tuleepa mieleen, että kuinka kauan mahtaa ottaa aikaa ennenkuin maailmassa oikeus pääsee voitolle. Se näyttää tuo kansojen kuohunta tänä päivänä olevan ikäänkuin valmistelua yleisen ja päättävän taistelun tulolle, jolloin tuo vanha ja mätä järjestelmä tullaan hävittämään kautta maailman. Kansat kaikkialla alkavat herätä, liikehtiä ja vaatia oikeuksiaan. Sanoisiko sen entisen kirjailijan sanoilla, että "ei oikeutta maassa saa ken itse sitä ei hanki".

Niin meidän suurjuhlakin lähestyy taas ja ainakin siltä kuulostaa, että täältäkin aikoo suuri joukko lähteä. Senpä sitten näkee kun se aika tulee, että kuinka moni lähtee ja on lähtökunnossa, sillä monella on terveys määrääjänä. Mutta toivotaan, että kaikin pääsemme lähtemään.

Täällä on satanut pari vuorokautta aika runsaasti Kuulin, että uudet sivutiet ovat käyneet aika pehmeiksi ne tiet, joita pitkin tavataan kulkea kalastelemassa noilla etäisimmillä erämaan järvillä. Ja sekös minua harmittaa kun olin aikeissa lähteä koettamaan minkälaisia sieltä sattuisi tällä kertaa saamaan, mutta taitaa olla paras odottaa että tiet kuivuvat.

Jäämme siis odottamaan äänestysten tuloksia ja teitten kuivumista

— S-nen.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme
WILLIAM NIEMEN
muistolle
LEMPI JA A. SALMINEN
Toronto Ontario

KUKAT KUKKIKOON KUMMULLASI
toverimme ja ystävämme!
William Niemen
MUISTOLLE
Työsi kaunis muistoksi jäi meille!
Helmi Tervola
Nancy ja Stan Linkovich
Saga ja Eino Wm. Salo
Toronto Ontario

Kesän
KAUNEIMMAT KUKAT
hyvän ystävämme
William Niemen
MUISTOLLE
Helmi ja Werner Lammi
Aino ja Tauno Kolari
Eila ja Aimo Kolari
Beaver Lake Ontario

Kauneimmat
KESÄN
KUKKASET
hyvän ystävämme
WILLIAM
NIEMEN
MUISTOLLE
Hänen muistoaan kunnioittaen,
MARTHA EKHOLM
Timmins, Ont.
ILONA JA KAYE BENN
Sudbury, Ont.

KESÄN
KAUNEIMMAT
KUKAT
edesmenneen toverimme
William Niemen
MUISTOLLE
Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,
Hilma ja Ensio Wuori
Alina ja Wm. Eklund
Senja ja Edwin Suksi
Esther ja Toby Hakala,
R. R. 1, Whitefish, Ont.
Lempi ja Lauri Jokinen,
R. R. 1, Whitefish, Ont.
Lyyli ja Jussi Pärssinen
Venla ja Antti Luukko,
Garson, Ont.
SUDBURY ONTARIO

Bryssel. — Belgian kuninkaallisille ilmavoimille kuuluva Starfighter-merkkinen kone syöksyi maahan Länsi-Saksassa olevassa Nordhornissa. Lentäjäluutnantti Jaques Huygens kuoli. Häneltä jäi vaimo ja kaksi lasta. Kone osallistui Naton harjoituksiin.

Muistojen kauneimmat kukkaset
WILLIAM NIEMEN
(Toronto, Ont.)
MUISTOLLE
MUISTOASI KUNNIOITTAEN,
Siiri Koski, sisko — Hiltusen perhe
Rauha ja Kosti Närhi — Mimmi ja U. Harju
Linda ja J. Nissilä — Flina ja J. Terho
Hilda ja Anton Laari
ST. CATHARINES ONTARIO

KAUNEIMMAT
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen toverimme ja ystävämme
William Niemen
MUISTOLLE

ÄÄRETÖN AHKERUUS OLI SUUNTA SUN
TEIT TYÖTÄ, TOIMIT SUUREN MÄÄRÄN.
SILTI JÄI TYÖTÄ VIELÄ PALJON
KUN TUONELAAN TULI LÄHTÖSI.
TOVERIT JATKAVAT TYÖTÄSI,
TOIVOEN SINULLE LEPOA RAUHAISAA.

Työtäsi ja muistoasi kunnioittaen,

Hulda ja A. Ikonen
Katri ja P. Mäkinen
Kaisa ja Martti Jalonen
Hilja ja O. Ojanperä
Maija ja V. Jaakkola
Olga, Hilja ja Arvo Salo
Helmi Nikander
Aura ja V. Koivula
Edith ja Rafael Pitkämäki
Aili ja Victor Kauppila
Tyyne ja Victor Lahti
Tekla Vuori
Ilmi Rönty
Hilma ja Walter Vickberg
Sylvi ja Gunnar Ohman
Elvi ja Lauri Penttinen
Eino Wuollet
Elli ja Martti Vuori
Hilda Tervo
Irja Salmi
Steve Sterpik
Hilma ja Matti Rasmus
Sadie ja Eino Erkkilä
Martta ja Jack Tuovinen
Mary ja Erkki Randall
E. ja W. Säilä
Helen ja Eino Tarvainen
Martha ja Frank Laakso
Martta ja K. Kujanpää
Martta ja J. Saloranta
Sanelma ja Nikolai Kallio
Aino ja Antti Seppälä
Greta ja Eino Hakala
Dagmar ja Sam Rajala
Väinö Tulonen
Taimi ja Alex Nummi
Rauha ja Yrjö Lemberg
Kaisa Nättinen
Aino Heikkinen
Hellä ja Nick Laitinen
Aino ja Urho Oksanen
Elli ja Eino Mäki
Salli ja Arvo Vataja
Aimo ja Rauha Mäki,
Sudbury, Ont.
Doris ja Don Bowering
Joyce ja Matti Mäkelä
Rauha ja Jussi Mäki
Maija ja Uuno Wuorinen
Lempi ja Otto Tyyskä
Kerttu Laakso
Hilma ja Eino Luoma
Lydia Mäkelä
Jenny ja A. Mäkelä
Kerttu ja Otto Hautala
Aino ja Eric Männistö
Ginger ja George Kautto
Karl Hermanson
Martha ja J. Tolvanen
Juho Nissinen

TORONTO ONTARIO

SYVÄLLÄ SURULLA ILMOITAN, ETTÄ RAKAS ELÄMÄNTOVERINI

NICK LAMPI

poistui luotani 10 p. huhtikuuta 1968, Detroitissa, Michigan. Hän oli syntynyt Suomessa, Multialla, 22 pnä maaliskuuta 1904. Oli siis kuollessaan 64 vuoden, 19 päivän ikäinen.

Kaipaamaan jäin minä, hänen vaimonsa Lempi, kaksi siskoa, Hulda ja Siiri, heidän miehet ja lapset, serkkuja Canadassa ja Suomessa, sekä suuri ystäväjoukko. Hän oli paljon pidetty kaikilta, jotka hänet tunsivat.

Tuskat loppui illan tullen
saapui rauha suloinen.
Ken voi estää kuolon tietä,
ken voi estää kyyneleitä;
kuolo kaataa kalleimmankin,
riistää kaikkein rakkaimmankin.

— Vaimosi LEMPI.

Nyt loppui sun kärsimykses,
vaivuit unehen tuskattomaan.
Yön tummuus kun kaiken peitti,
tuli Tuoni sinut noutamaan.
Kaukaa lapsuutes tanhuvilta
on nyt kotisi viimeinen.
Muiston ruusut me haudallesi laskemme,
kera kevään tuulien

Siskosi SIIRI ja HULDA.

Me muistamme katseesi kirkkahan.
Me muistamme hymysi hyvän.
Jätit meille sä muiston niin rakkahan,
niin kauniin, lämpimän, syvän.

Siskojen LAPSET.

Haluan lausua syvän kiitollisuuteni kaikesta avusta ja lohdutuksesta jota sukulaiset ja ystävät ovat antaneet Nickin sairauden ja kuoleman aikana. Se on ollut vieno valon heijastus synkän pilven takaa. Erikoinen kiitos Elmer Mäkelälle puheesta, kantajille ja Detroitin Laulaja-tytöille ihanista lauluista.

LEMPI LAMPI
Johannesburg, Michigan

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla perjantaina klo 7 ill. Kaikki mukaan.

Työn Pulston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ip.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin kello 7.30 illalla.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

KIINTEIMISTÖJÄ MYYTÄVÄNÄ

DOWLING

480 eekkeriä lähellä suojeltua aluetta. Kokonaan konkreettibloklnen talo, paljon tilaa kasvavalle perheelle. Suuri ulkorakennus, tasainen maa jossa on metsää. Mainiot ehdot saatavissa oikealla ostajalla.

LONG LAKEN SAARESSA

Lähellä mannermaata, suuri asunto, sauna, hyvä laituri ja muuta ylimääräistä. Avoinna kaikille kohtuullisille tarjouksille.

EGAN
REAL ESTATE & INSURANCE LTD.
Photo M.L.S. kiinteistövälittäjä
194 Elm St. W. Puh. 673-4111

Iltasin: Ellen Lehtelä 673-3484, Jim Egan 675-3149, Bob Combe 674-5434, Emma Leblanc 675-6690, Reg. Moffat 674-5628.

25. 27.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6974
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1580
Rautatien vieressä Sudbury

Farmarit protestoivat

Verner, Ont. — Farmareitten protestikulkue, jossa on mukana maatalouskalustoa, voi viivyttää liikennettä valtatie no 17:llä Hagarin ja Meadowsiden välillä lähellä North Baytä, ensi maanantaina, kun farmarit osoittavat mieltään maidon ja puun korkeimpien hintojen puolesta sekä Ontario Milk Marketing Board uudistusten puolesta ja kouluverojen lopettamiseksi farmeilta.

Kulkuneuvojen ollessa noin 200 jalan päässä toisistaan, kulkue tulee venymään noin kolmen mailin pituiseksi ja etenee noin 5 mailin tuntinopeudella.

Kulkueen järjestää kolme CFU:n osastoa — 101. Vernerissä, 99. Warrenissa ja 98. Noelvillessa. Muutkin farmarit ovat osoittaneet mielenkiintoa yhtyä mukaan, sanoi Eugene St. Jean osasto 101:n presidentti.

Warrenin farmarit lähtevät Hagarista kello 9.30 ap. ja Vernerin farmarit liittyvät heihin kello 10 ap. Noelvillen farmarit yhtyvät kulkueeseen valtatiellä. Kulkue kääntyy ympäri Meadowsidessa, Sturgeon Fallsin ja North Bayn välillä.

"Me koetimme saada mielenosoituksen ennen liittovaaleja", sanoi mr. St. Jean, "mutta National Farmers Union ei saanut järjestelyjä valmiiksi kyllin ajoissa."

"Farmarit menevät konkurssiin. Meidän on tehtävä jotain saadaksemme tämän pulmatilanteen virkailijoiden huomioon", hän lisäsi.

Tietyöt siirretään ensi vuodelle

Suurin osa Sudburyn kaupungin insinööriviraston pääasiallisesta työohjelmasta "heitettiin ulos ikkunasta" kun työt siirrettiin ensi vuoteen.

Tähän kuului suuri panos tietyöohjelmasta ja kaikki viemärityöt. Tästä huolimatta insinööriviraston toimii edelleen vuoden 1969 työohjelmaa varten laaditun viisivuotistyöohjelmasuunnitelman mukaan.

Voi hyvin sattua, että ensi vuonna käy samoin ja työt siirretään valtuuston kautta vuoteen 1970.

Insinööriviraston antoi kaksi syytä koettaessaan ennakolta tietää valtuuston ajatussuunnan: tarjouksien aikaisin saaminen ja töiden pikaisen aloittamisen.

Insinööriviraston puhemies sanoi, että nämä asiat eivät suju jos virasto jää odottamaan siksi kunnes valtuusto päättää otetaanko kaikki vai vain osa viisivuotissuunnitelmassa laadituista töistä vuonna 1969.

Tänä vuonna valtuusto poisti $656,000 summan tietyöbudjetista.

KUKKOTAPPELU

Tämä juttu juontaa niiltä ajoilta kun maassa vallitsi kieltolaki. "Luukuivaksi" maaksi sanottiin Canadaa . . . ja se loukkasi maan mainetta, että olla nyt "luukuiva" on herjaavaa. Niinpä maan isät (niihin kuuluivat lääkärit y.m. virkailijat) tahtoivat pitää maan sille kuuluvassa kunniassa . . . alkaen salaviinakauppiaiksi.

Lääkäreillä ollen yksinoikeus myydä viinaa laillisesti sairaitten parantamiseksi ja luoja paratkoon sairaus sai kulkutautimuodon — joka ei ottanut parantuakseen muulla kuin viinalla. Mutta huimaavan kallista oli tämä lääke ja sairas osti sitä viimeisillä penneillään, lääkärin tehdessä hyvää liikettä sillä "sairaista" ei ollut puutetta.

Ja hallituksen toimenhaltijoista, ainakin osa, seurasi lääkärin esimerkkiä myyden viinaa — ja raha liikkui. Vähävaraiset alkoivat keittää "Moonsainia" ja myydä sitä, joka sekin liike kannatti, sillä janoisia oli paljon. Aineet oli mitä sattui, josta ilolientä keitettiin, kuten ohraa, perunoita y.m.

* * *

Naapurinamme n. mailin matkan päässä, asui Kusti-niminen yksinelävä vanhapoika, harjoittaen pientä farmausta, kasvattaen lihakarjaa. "Tiimi" hevosia jolla muokkasi maata. Tuolla yksinäisyydessä, synkän metsän ympäröimänä, asui Kusti kenenkään häiritsemättä. Viinaa hän käytti aina silloin kun sydäntä ripaisi suru, sillä Kustillakin oli ollut rakas ystävä — jota hän vieläkin rakkaudella muisteli — vaan jonka tuoni oli häneltä riistänyt.

No niin. Kun se maailman valtias, ihmisen viettelijä, raha, keskittyi harvojen käsiin, jättäen kansan enemmistön pienillä rippeillä eläjäksi, niin oli keksittävä mahdollisuuksia miten saisi rahaa välttämättömien tarpeiden ostoon. Sillä ilman rahaa ei saa mitään. Ja niinpä "moonsainin" keittäjiä ilmaantui sinne, tänne. Öiseen aikaan se viinapannu porisi siellä sun täällä, ja rahaa tuli, mutta ei niin runsaasti kuin esim. lääkäreille.

Niinpä naapurimmekin Kusti rupesi viinahommiin, kun raha oli lujassa. Karjan kasvatuksesta ei ollut suuriakaan tuloja kun liha oli kovin halpaa. Parhaasta, nuoresta raavaan lihasta sai 5-6 senttiä paunalta, niin rikastuminen pysyi kaukaisuudessa. Kun pakkanen sitten oli vieraillut Kustin perunakuopassa ja jäädyttänyt perunat y.m. kasvikset, päätti hän perunoista tehdä "moonsainia".

Tuumasta toimeen. Valmistamallaan viinapannulla alkoi kokkihommia. Minkälainen vekotin se pannu oli sitä ei kukaan tiennyt, mutta viina vain syntyi kun syntyikin, ja "rankki" oli niin voimakasta, että paiskasi hevosetkin pyllylleen, kun päissään rankkitynnyriin käsiksi.

Kusti tapasi käydä meidän saunassa kun oma saunansa paloi palvatessaan peuran lihaa kesää varten sillä liha sellaisena säilyi ja oli aina valmis syötäväksi ja sopiva "pätsärille".

Oli lauantai-ilta. Meillä saunottiin kuten tavallista ja Kusti tuli tapansa mukaan saunomaan. Me talonväki olimme jo olleet saunassa Kustin tullessa ja kehoitimme häntä menemään saunaan. Keitin saunakahvit kuten aina, ja Kusti sai myöskin pullakahvit, josta "emännälle tuhannet kiitokset". Kotiin lähtiessään Kusti supatti kaverille että tulla maistamaan "lämpimäisiä", mutta satuin sen kuulemaan ja niin Kusti meni . . .

"Moonsainin" juonnin seurauksista puhuttiin hälyyttävästi, sillä se aiheutti vatsatautia, muuttuen vaaralliseksi punatautiksi jolloin oli käännyttävä lääkärin puoleen. Olin kaverini vakituinen "henkivartija" ja pidin silmällä että ei lankeaisi maistelemaan kenenkään korpirojua sillä hän ei ollut vesiraitis, jos ei juoppokaan.

Sunnuntaiaamuna kaveri sanoi lähtevänsä käymään Kustin paikalla Lähden mukaan, sanoin. Ei siellä akkoja tarvita, räjähti kaveri. Sepä nähdään, jupisin itsekseni ja hän lähti. Seurasin perässä. Kapea jalkapolku metsän halki päätyi Kustin farmille. Kaveri käveli vihellellen edellä, tietämättä että seurasin perässä.

KUKKOTAPPELU

Olimme saapuneet muutaman kivenheiton päähän farmilta, kun alkoi kuulua omituinen, sekaäänninen meteli. Lehmät mylvivät, hevoset korskuivat kuin jotain peläten ja lähemmäksi tultuamme kuului vielä kanojen kirkumista . . . Mitä on tapahtunut? kysyimme itseltämme. Ja meitä kohtasi outo näky, eikä kaverikaan muistahut vihoitella siitä, että olin seurannut häntä. Pihaportti oli auki, ja viinaränkkiä oli kaikkialla ja siitä oli tapeltu, nim. eläimet keskenään. Hevoset istuivat maassa pääsemättä jaloilleen. Lehmät mylvivät ja kaatuilivat sillä ne oli kovassa kännissä, siat nukkuivat "ryssänkirkossa" ja oli se näky joka pysyy muistikomerossa.

Kukot tappelivat verissä päin, kanojen päältä, niin että eivät ehtineet maistamaan suurusta, jotavastoin kanat olivat syöneet sitä, tullen juovuksiin. Kanat nousivat riemuun kuten "hihhulit" Suomessa ennen vanhaan aikaan ja hyppien, kirkuen, putoilivat alas ja nukkuivat, toiset eivät siitä heränneetkään.

Aukaisimme tuvan oven nähdäksemme missä isäntä on. Ja Kusti makasi lattialla oksennuksensa keskellä. Herätimme hänet, ja ensimmäiset sanansa oli "Kattos p:lettä minkä teki". Ja kaveriltа jäi "lämpimäiset" maistamatta. — A. R.

Starfighter-kuolema taas

Strassbourg. — Canadalainen lentäjä kuoli Starfighter F-104 merkkisen suihkukoneen syöksyttyä maahan Roeschwoogin kylän lähellä Ranskan itäosassa viime viikolla. Canadalainen oli lähtenyt lennolle Länsi-Saksassa olevasta Solingen tukikohdasta. Poliisin kertoman mukaan lentäjä oli yrittänyt ohjata koneensa pois kylän lähettyviltä avoimelle pellolle sen saamatua konevian, eikä ollut ehtinyt laukaista heittoistuintaan ajoissa.

Japanin maksutasevajaus kasvaa yhäti

Tokio. — Japanin maksutasevajaus kohosi viime vuonna 570 miljoonaan dollariin, ilmenee Japanin kauppa- ja teollisuusministeriön viime viikolla julkaisemista tiedoista.

Vuonna 1967 viennin arvo oli ollut 10,440 miljoonaa dollaria eli 6.8% enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuonnin arvo oli puolestaan 11,660 milj. dollaria eli 22.5% edelisvuotista enemmän. Ensimmäisen kerran vuoden 1961 jälkeen viennin kasvu jäi kymmenen prosentin ja tuonnin kasvu nousi yli 20 prosentin.

Suomen uutisia

(Jatkoa 2 sivulta)

remmaksi kuin mitä viime vuosina on tapahtunut Nyt sähköistettävät taloudet sijaitsevat pääasiallisesti Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Tämän jälkeen löytyy vielä yli 100,000 taloutta, joissa ei ole käytettävissä sähkövirtaa. Sähköistämisprosentti on maassamme yhä alle 90. Voimatalousosastolta kerrot tiin, että noin 50,000 talouden sähköistämisen olisi kohtuullisin kustannuksin mahdollisuuksien rajoissa, mikäli tähän olisi varoja käytettävissä. Muut sähköistämättömät taloudet ovat niin hajallaan ja kaukana voimaverkoista, että virtajohtojen vetäminen tulisi kohtuuttoman kalliiksi. (Hufvudstadsbladet)

Koulupoika toi EM-pronssia

Viitasaarelainen 18-vuotias koulupoika Jussi Vesterinen menestyi EM-paineissa Västerasissa, Ruotsissa suomalaisista parhaiten saavuttaen pronssia sarjassa alle 52 kg. Myös Risto Björlin toi pronssia sarjassa alle 57 kg. (HS)

Saimaan kanava

Saimaan kanava pyritään avaamaan yleiselle koeliikenteelle heinäkuun 10. päivänä. Suomen ja Neuvostoliiton kanavavaltuutetut, maaherra Urho Kiukas ja Neuvostoliiton valtuutettu G. Piasetski, sopivat viime viikkoisessa neuvottelussaan Imatralla, että kaikki käytännön valmistelutoimet pyritään tekemään tällaisen aikataulun mukaisesti.

Saimaan kanavalla on jo aiemmin tehty useiden päivien ajan koeajoja tarkoitukseen vuokratulla Bore 9llä. Nämä koeajot saatiin päätökseen muutamia viikkoja sitten.

Kanavavaltuutettujen kokouksesta annettu tiedote on seuraava: "Saimaan kanavan valtuutettujen keskeisessä neuvottelussa on sovittu, että Saimaan kanava voitaisiin avata yleiseen koeliikenteeseen 10. 7.. 1968."

Amerikan päivät

Amerikan päivät järjestetään tänä vuonna Tampereella 24.—25. 8. Päivien yhteydessä pidetään ensimmäistä kertaa myös Suomi—Amerikka-yhdistyksen eri osastojen neuvottelu.

Pääpuhujaksi saapuu Mr. George Kennan Yhdysvalloista. Hän on aikaisemmin toiminut mm. diplomaattina Neuvostoliitossa ja Jugoslaviassa.

VOITTEKO VASTATA?

Miksi USA:n hallitus maksaa erään Mississippissä sijaitsevan plantaashin omistaja-senaattorille yli $13,000 kuukaudessa, ettei siellä kasvateta ruokatarpeita ja kuitua ja miksi hallitus maksaa samanaikaisesti vain $9.00 kuukaudessa Mississippissä nälkää näkevälle lapselle? Kysymyksen esitti Ralph Abernathy presidentti Johnsonille Köyhäin marssin kampanjan yhteydessä.

Tähdet vastustaa väkivaltafilmejä

Hollywood. — Noin 350 näyttelijää ja muuta elokuvateollisuudessa työskentelevää ilmoitti viime viikolla ettelvät he aio osallistua sellaisten elokuvien valmistamiseen, joissa ihannoidaan väkivaltaa, julmuutta tai tappamista. Heidän joukossaan on mm. Marlon Brando, Hugh O'Brien (television Wyatt Earp), Jack Lemmon, Shelley Winters, Richard Boone ja Candice Bergen.

Eräs, joka ei ole samaa mieltä, on Lee Marvin, Hollywoodin tämänhetkinen ykköskovanaama: "Mitä he aikovat oikein tehdä, tehdä minut työttömäksi?" hän kommentoi.

Prahasta apua P-Vietnamille

Praha. — Tshekkoslovakia ja Vietnamin demokraattinen tasavalta allekirjoittivat Prahassa sopimuksen taloudellisesta, teknisestä ja ertyisestä aineellisesta avusta, jota Tshekkoslovakia toimittaa Vietnamin demokraattiselle tasavallalle vuonna 1969.

Sopimuksen puitteissa Tshekkoslovakia toimittaa Vietnamin demokraattiselle tasavallalle koneita, dieselaggregaatteja, autoja, traktoreita, lääketarvikkeita ym. tarvikkeita sekä muita VDT:n puolustuskykyyn lujittamiselle välttämättömiä tarvikkeita.

Samalla Prahassa allekirjoitettiin tavaranvaihto- ja maksusopimus Tshekkoslovakian ja VDT:n välillä vuodeksi 1969.

San Franciscon aseet kirjoihin

San Francisco. — San Franciscon kaupunginhallitus hyväksyi viime viikolla lakiesityksen, joka vaatii kaikkia yksityisiä aseenomistajia rekisteröimään aseensa. Joka jättää tämän tekemättä, voidaan tuomita enintään kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen ja 500 dollarin sakkoihin. Lakiesityksen hyväksymistä pidetään varmana. San Francisco saa siten Yhdysvaltain tiukimmat aseenkantomääräykset.

Kaupungin pormestari Joseph Alioto, joka kannattaa ehdotusta, pyysi senaattori Robert Kennedyn murhan jälkeen kaikkia sanfranciscolaisia luovuttamaan aseensa viranomaisille.

— Sitä se poika piiskuttaa, mitä emälintu laulaa.

"Kultainen vuosi" suurmonopoleille

New York. — Yhdysvaltain talouselämää hallitsevien 500 suurimman teollisuusyhtymän tulot lisääntyivät huomattavasti viime vuonna, ilmoittaa Fortune-lehti kesäkuun numerossaan.

Vietnamin sota, Israelin hyökkäys arabimaita vastaan ja sen seurauksena amerikkalaisen öljyn kysynnän kasvu Länsi-Euroopassa sekä jännitys muilla maapallon alueilla ovat muodostaneet sen suotuisan maaperän, joka on saanut yhtymien tulot nousemaan ennätyslukuihin. 500 suuryhtymän vuonna 1967 yhteensä saamat jättiläistulot olivat 21,4 miljardia dollaria.

Suurimmat voitot keräävät sotatarviketuotantoa harjoittavat yhtymät. International Business Machines, joka toimittaa eloktronilaskentakoneita, lisäsi voittojaan 23,8 prosentilla, Standard Oil Company of New Jersey 12 prosentilla. Pentagonin lemmikkiyhtymä General Motors, joka tavallisesti saa leijonaosan sotatarviketilauksista, kokosi vuoden mittaan voittoa 1,6 miljardia dollaria.

"Kultainen" oli viime vuosi myös USA:n 50 suurimmalle pankkiyhtymälle. Niiden tulot lisääntyivät vuonna 1967 8,9 prosentilla ja olivat 1,3 miljardia dollaria. Näiden 50 pankin varat nousivat yhteensä 186,6 miljardiin dollariin.

— Pyöreät silmät kun Muurismäen kissalla.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

IKKUNOITA, OVIA JA KEHYKSIÄ

Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso lulsuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä kehykset — kootaan ilman kanssa.

SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh 675-6771

POLTTOÖLJYÄ

Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen lisäysjärjestelmä takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.

NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Varaston loppuunmyynti
30--40% ALENNUKSELLA
Koko varasto myytävä kesäkuun loppuun mennessä

Kirjat, kynät, koulutarpeet y.m.

Olemme vuokranneet kirjakaupan hallussa olevan huoneen ja siksi kaikki myydään suurella alennuksella.

Tulkaa ostamaan alhaisella hinnalla kirjallisuutta ym. tarpeita.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

(Heinäk. 1 päivän jälkeen kirjakauppamme sijaitsee kerennuksen keskiosassa, pienemmässä huoneessa.)

Tilatkaa Vapaus

Tehkää Suomi-matkanne

BALTIC STEAMSHIP LINES'in

matkustajalaivalla

"ALEXANDR PUSHKIN"

Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

KESÄKUUN	29
ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Lähettäkää

erikoisonnittelunne

CSJ:n ja SCAUL:n kulttuuriväen yhteiselle

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään

SUDBURYSSA JA WANUPISSA.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivinä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa kulttuuriväen vuotuinen SUURJUHLA.

Vapaus ilmestyy erikoisena SUURJUHLANUMERONA heinäkuun 25 päivänä.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista joko $2.00 tai $3.00 hintainen. Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta onnea ja menestystä kulttuuriväen vuotuiselle

SUURJUHLALLE!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $2.00

Parhaimmat

onnittelumme

yhteiselle vuotuiselle

suurjuhlalle!

Hauskaa juhla-aikaa kaikille!

(Nimi)

(Osoite)

Hinta $3.00

Liittykää satojen ja tuhansien onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited

P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

ONNITTELUMME

CSJ:n JA SCAUL:n YHTEISELLE VUOTUISELLE

SUURJUHLALLE

jota tänä vuonna vietetään Sudburyssa ja Wanupissa.

Elokuun 2, 3, 4 ja 5 päivänä vietetään Sudburyssa ja Wanupissa Canadan suomalaisen kulttuuriväen SUURJUHLAA, jonka johdosta VAPAUS ilmestyy erikoisena juhlanumerona heinäkuun 25 pnä.

Tämän juhlanumeron palstoilla voivat kansalaisemme kautta maan tervehtiä ja onnitella kulttuuriväen yhteistä suurjuhlaa ja toivottaa menestystä juhlan osanottajille.

Tavallisten tervehdysten hinnat 50¢ ja $1.00. Erikoisonnittelut $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.

Kaikkien tähän juhlanumeroon aiottujen onnittelujen tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään heinäkuun 11 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVASTI

NIMI	$	¢